



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 23.12.2025
Sayı: 924

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülizar BİLGE ARACA
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 26-12-2025	Esas No: 2/3448



T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
2 4 Aralık 2025
Numara:

2 4 Aralık 2025
No: 176 4991

GEREKÇE

Savunma hakkı, Anayasanın 36 ncı maddesinde güvence altına alınan hak arama hürriyetinin ve adil yargılanma hakkının temel unsurlarından biridir. Ceza yargılamasında müdafî yardımı yalnızca şekli bir hak değil, yargılamanın silahların eşitliği ilkesine uygun yürütülmesi ve masumiyet karinesinin korunması bakımından da zorunludur. Özellikle ekonomik durumu yetersiz olan sanıklar yönünden, devletin zorunlu müdafî görevlendirmesi, adil yargılanma hakkına erişimin fiili güvencesini oluşturmaktadır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yargılama giderleri; tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile devlet hazinesinden yapılan harcamaları da kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Hakkında beraat veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen kişi yönünden, kusurundan kaynaklanmayan yargılama giderlerinin devlet hazinesine yükletilmesi öngörülmüştür. Bu sistem, masumiyet karinesinin doğal sonucu olarak, hakkında mahkumiyet hükmü kurulmayan kişinin yargılama gideri yükünün altında bırakılmamasını amaçlamaktadır. Ancak mevcut düzenleme nedeniyle, beraat eden ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanık lehine hükmedilecek avukatlık ücretinin kapsamı ve usulü konusunda sorunlar yaşanmaktadır.

Uygulamada, beraat eden sanık lehine vekalet ücretine hükmedilmesi konusunda özellikle zorunlu müdafîlik hallerinde ciddi tereddütler yaşanmaktadır. Bazı mahkemeler, yalnızca vekaletnameli müdafî bakımından avukatlık ücretine hükmederken, Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca baro tarafından görevlendirilen zorunlu müdafiler yönünden aynı güvenceleri tanınmamış; bu durum nedeniyle aynı dosyada aynı emeği sarf eden avukatlar arasında eşitlik ilkesini zedeleyen sonuçlar doğurmuştur. Zorunlu müdafîlik kurumunun, adli yardım niteliği ağır basan bir kamu hizmeti niteliği taşıdığı dikkate alındığında, beraat halinde avukatlık ücretine hak kazanma rejiminin uygulamada tartışmalı ve dağınık olması savunma hakkının etkinliğini de olumsuz etkilemektedir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde 21 Eylül 2023 tarih ve 32316 sayılı Resmi Gazete yayınlanan değişiklikle, ceza davalarında beraat eden ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanık lehine hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedileceği, sanığın Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafîi bulunması halinde ise kovuşturma için hazineden ödenen tutarın mahsubu suretiyle hüküm kurulacağı yönünde açık bir düzenleme yapılmıştır. Bununla birlikte, söz konusu düzenleme kanun düzeyinde açık bir hükme dayanmadığı gerekçesiyle tartışmalara konu olmuş; bazı kararlarda zorunlu müdafî bakımından beraat vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği kabul edilirken, bazı kararlarda bunun mümkün



olmadığı ileri sürülmüştür. Bu durum, hukuk güvenliği ve öngörülebilirlik ilkeleriyle bağdaşmayan, yeknesaklıktan uzak bir içtihat tablosu ortaya çıkarmıştır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.01.2024 tarihli 2025/10-67 Esas ve 2025/184 Karar numaralı kararı gereği; zorunlu müdafinin de beraat eden sanık lehine avukatlık ücretine hak kazandığını, Avukatlık Kanununun asgari ücret belirlenmesine ilişkin hükümleri ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin ceza davalarına ilişkin düzenlemeleri birlikte değerlendirilerek önemli bir içtihat birliği sağlanmıştır. Ancak mahkemelerin ve tarafların öngörülebilirliğini güçlendirmek, yargı yerleri arasında yeni tereddütlerin ortaya çıkmasını önlemek ve savunma hakkına ilişkin bu temel kuralı süreklilik kazanmış bir hukuk normuna dönüştürmek için, söz konusu ilkelerin Ceza Muhakemesi Kanunu metnine açıkça yansıtılması zorunlu hale gelmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanununun yargılama giderlerine ilişkin maddesine eklenecek yeni fıkra aracılığıyla; hakkında beraat veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanık lehine, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenecek maktu avukatlık ücretine hazine aleyhine hükmedileceği düzenlenmektedir. Bu ücretin yargılama giderlerinden sayılması ve bu hallerde hazineye yükletilmesi hükme bağlanmakta; Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafiler bakımından ise kovuşturma için hazineden yapılan ödemelerin hükmolunacak avukatlık ücretinden mahsup edilmesi esası benimsenmektedir.

İşbu değişiklikle; beraat eden veya haklarında ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen kişilerin yargılama sürecinde zorunlu veya seçilmiş müdafî aracılığıyla yaptıkları savunmanın karşılığının, avukatlık ücretine ilişkin olarak da korunması; savunma hakkının ve masumiyet karinesinin güçlendirilmesi, zorunlu müdafilik kurumunun sürdürülebilirliğinin ve avukatlık mesleğinin emeğinin kanuni güvenceye bağlanarak uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermeyi, yargı yerleri arasında yeknesaklığı sağlamayı ve ceza yargılamasında savunma makamının adil yargılanma hakkına uygun şekilde güçlendirilmesini amaçlamaktadır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, beraat eden veya haklarında ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanıklar lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre maktu avukatlık ücretine hükmedilmesi ve zorunlu müdafiler bakımından mahsuba ilişkin esasların açıkça düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 324 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“(6) Hakkında beraat veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen ve vekil veya müdafii ile temsil edilen sanık yararına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin ceza davalarına ilişkin hükümleri uyarınca ve tarifede öngörülen tutardan az olmamak üzere maktu avukatlık ücretine Hazine aleyhine hükmolunur. Bu ücret yargılama giderlerindendir ve 327 nci madde uyarınca Hazine üzerinde bırakılır. Sanığın bu Kanun gereğince görevlendirilen müdafii bulunması halinde, kovuşturma için Hazineden yapılan ödemeler hükmolunacak avukatlık ücretinden mahsup edilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

